ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัญหาที่เกี่ยวกับยา และผลลัพธ์ในการแก้ไขปัญหาของผู้ ป่วยนอกโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ในโรงพยาบาลนครพิงค์

ผู้เขียน

นางอัจฉรา รักษ์วรรณวงศ์

ปริญญา

เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต (เภสัชกรรมคลินิก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ. ศักดิ์ชัย อัษญคุณ นาย วีรยุทธ โฆษิตสกลชัย ประธานกรรมการ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาที่เกี่ยวกับยาและผลลัพธ์ในการแก้ไขของผู้ ป่วยนอกโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในโรงพยาบาลนครพิงค์ ช่วงเคือนกันยายน 2544 ถึง เคือนธันวาคม 2544 ได้ทำการศึกษาในผู้ป่วยจำนวน 100 รายโดยวิธีการสุ่มผู้ป่วย มีการแบ่งผู้ป่วยออกเป็น 2 กลุ่ม เท่าๆ กัน คือกลุ่มที่ได้รับการบริบาลทางเภสัชกรรม จำนวน 50 ราย และกลุ่มที่ไม่ได้รับการบริบาล ทางเภสัชกรรม จำนวน 50 ราย ในการสืบค้นและแก้ไขปัญหาจะใช้วิธีการให้คำแนะนำปรึกษา ด้านการใช้ยา การจำแนกประเภทปัญหาที่เกี่ยวกับยาใช้แบบ The American Society of Health-System Pharmacists (ASHP)

จากการติดตามผู้ป่วยทั้งหมด 3 ครั้ง พบว่าในครั้งที่ 1 พบปัญหาจำนวน 123 ปัญหา จาก จำนวนผู้ป่วย 48 ราย ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ ประเภทปัญหาความล้มเหลวจากการรักษา พบ จำนวน 80 ปัญหา(ร้อยละ 65.04) จากจำนวนผู้ป่วย 18 ราย (ร้อยละ 36.00) โดยเป็นปัญหาของ เทคนิคการใช้ยาพ่นสูดขยายหลอคลม และยาพ่นต้านการอักเสบของหลอคลมมากที่สุดคือ จำนวน 48 ปัญหา (ร้อยละ 60.00) ซึ่งมีสาเหตุจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ยา ส่งผลให้ผลลัพธ์ ในการรักษาไม่ดีเท่าที่ควร

หลังจากติคตามผู้ป่วยที่ได้รับการบริบาลทางเภสัชกรรมโดยการให้คำแนะนำปรึกษาด้าน การใช้ยาในครั้งที่ 3 พบว่าจำนวนผู้ป่วยที่เกิดปัญหาเกี่ยวกับยา มีจำนวน 47 ราย แต่จำนวนปัญหา ลดลงเหลือ 87 ปัญหา แม้ว่าจำนวนผู้ป่วยที่เกิดปัญหาเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย แต่จำนวนปัญหาที่ พบมีจำนวนลดลง ด้านการประเมินผลลัพธ์การรักษาพบว่าผู้ป่วยที่ได้รับการบริบาลทางเภสัชกรรม โดยการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการใช้ยามีผลลัพธ์เชิงคลินิกดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการบริบาลทาง เภสัชกรรม โดยประเมินจากการทดสอบสมรรถภาพทางปอดของผู้ป่วยจากค่า FEV, ที่เพิ่มขึ้น

การวิจัยสรุปได้ว่าผลลัพธ์ของการสืบค้นและแก้ไขปัญหาที่เนื่องจากยาในผู้ป่วยโรคปอด อุคกั้นเรื้อรัง จากการบริบาลทางเภสัชกรรมโดยการให้คำแนะนำปรึกษาค้านการใช้ยาสามารถทำให้ ผู้ป่วยมีการใช้ยาได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้ผู้ป่วยมีผลลัพธ์เชิงกลินิกคีขึ้น และมีผลลัพธ์เชิงมนุษย์ที่ ประเมินโดย AQLQ คีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05) ในหัวข้อ กิจกรรม อาการ อารมณ์ และ รวมทั้งหมด ยกเว้นหัวข้อสิ่งแวคล้อม ในค้านผลลัพธ์เชิงแสรษฐศาสตร์กีพบว่าคีขึ้น เพราะผู้ป่วยลด การเข้าโรงพยาบาลหรือเข้าห้องฉุกเฉินได้

Thesis Title

Drug-Related Problems and Problem-Solving Outcomes of Out-Patients Afflicted by Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Nakornping Hospital

Author

Mrs. Atchara Rakwannawong

Degree

Master of Pharmacy (Clinical Pharmacy)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Sakchai Ausayakhum Chiarperson Mr. Weerayut Khositsakulchai

Member

Abstract

The objective of this research was to study the problems and the outcome in solving problems which has come from drug-related problems of the external patients who have Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD), in Nakornping Hospital, during September to December 2001. The research has random-selected patient method studied from 100 patients divided into two equally numbered groups: Pharmaceutical care 50 cases and Non-pharmaceutical care 50 cases. In monitoring and solving method, drug counselling method were mainly used. In this research, The American society of Health-System Pharmacists (ASHP) has been used to be the pattern to categorize drug-related problems.

From all patients-monitoring 3 main times found that, in the first patient monitoring, 123 problems from 48 patients have found. Most found problems were the treatment failure, which have found 80 problems (65.04 %) from 18 patients (36 %), These problems were resulted from the techniques of using drug inhaler which have found most about 48 problems (60%). These problems were resulted of the lack of understanding of drug usage. Thus, it causes unsatisfied treatment result.

After monitoring the patients who gained pharmaceutical care by using drug counselling in the third patient monitoring found that there were only 47 patients who still have drug-related problems. Even the number of patients has slightly changed compared with before applying the pharmaceutical care; however the number of problems has dramatically decrease into 87 problems. The assess profile in clinical outcome illustrated that the group of patients who gained pharmaceutical care by using drug counselling have better clinical outcome than the non-pharmaceutical care group. By assessing from pulmonary function test of the patients which from FEV₁ value which increased.

It can be concluded that after applying the pharmaceutical care to the COPD patients, who have drug-related problems, it provides the better outcome of solving in drug usage and preventing the drug-related problems. This research shown the better in clinical outcome and better in humanistic outcome with significant statistical value (p<0.05) which assessed by AQLQ in articles of activities, symptoms, emotions and all together except circumstances. In economic outcome had better result also that can reduce the number of the patients who need to go to the hospital or to the emergency room.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved